

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Венета Дойчева Иванова, НАТФИЗ „Кр. Сарафов“,

Относно кандидатурата на Петко Александров Танчев, участник в конкурса, обявен от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив за Доцент в специалност Сценография, област на висшето образование Изкуства, по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство, **„Техника и технология на сцената и Сценография“**, обявен в ДВ бр. 30 от 27.03.2026 г.

Д-р Петко Танчев е част от младото поколение творци в България, които свободно и успешно се реализират в различни области на зрелищните изкуства. Той се изявява като визуален артист, работи като сценограф в театъра и активно присъства в сферата на театралната педагогика. За професионалния му път допринася неговата култура, образованост и талант. Завършва магистратура по сценография (2010) и защитава образователната и научна степен доктор по дигитални изкуства (2023) в Националната художествена академия в София. В целия му творчески път се проявява една ярка и последователна линия, която е свързана с широки и задълбочени интереси в полето на дигиталните технологии и вписването на тези инструменти в изразните средства на театъра, зрелищните форми и чисто визуалните артистични провокации. Специално ще подчертая, че Петко Танчев съчетава творческите специфики на класическите сценични изкуства (театъра) с най-авангардните новости в полето на изображението и технологично създадената образност, като постига впечатляващи естетически резултати и с това разширява и обогатява измеренията на театралността и на сценичността. Тази характеристика на неговото творчество е и най-важният принос и уникално творческо качество.

В биографията на кандидата впечатляват различните естетически хоризонти и разнообразните творчески задачи, които е реализирал. Сред изобилието от проекти се открояват артистичните акции, свързани с провеждането на програмата на Пловдив 2019 – Европейска столица на културата. В същата авторитетна поредица са и участията му, посочени в биографичната справка: през 2022 създава визуалната среда за откриването на „Фестивал на светлината Тесла“ в Нови Сад, Сърбия — част от официалната програма на Нови Сад 2022 – Европейска столица на културата и през 2023 проектира светлинния дизайн и мапинг инсталацията за „Мистерия 0 – Мистерии на прехода“, специално

събитие за откриващата церемония на Елефсина 2023 – Европейска столица на културата в Гърция. Тези проекти категорично потвърждават, че Петко Танчев е артист с международна активност в най-престижни културни форуми. Носител е на множество награди у нас (награди „Икар“ на САБ за сценография и технически осъществяване и награда „Пловдив“ за аудиовизуално изкуство) и в чужбина. Активно работи и в областта на инсталации за различни търговски и медийни брандове, участник в много фестивали, работни ателиета и международни изложби.

Ще се спра с повече внимание върху реализираните проекти на сцената на водещи драматични и оперни театри в България. Прави впечатление, че Петко Танчев работи в стабилно сътрудничество с творческия екип на режисьорката Диана Добрева и неговият авторски стил допринася за впечатляващата зрелищност, характерна за нейния почерк. Визирам най-вече постановките „Одисей“ и „Коприна“ в Драматичен театър – Пловдив, „Моби Дик“ в Народен театър „Иван Вазов“, на които той е автор на медийния дизайн. Имам предвид и посочените за участие в конкурса постановки на операта „Вълшебната флейта“ в Държавна опера – Пловдив и на балета „Пепеляшка“ в Държавна опера – Русе.

Най-силното качество на неговите дигитално генерирани визуално-сценични решения е хармонизирането с цялостния театрален стил на постановките. Петко Танчев предлага дигитална образност, която не просто резонира с драматургичната събитийност, а успява да разшири и усилва линията на сценичното действие. Макар и да са ярки, изненадващи категорични като образни решения, неговите визуализации не се отделят, а се превръщат в пласт от тъканта на спектаклите. Разнообразието на подходи е впечатляващо. В някои случаи дигиталните планове са динамичен фон, който е активен и пулсиращ. В други случаи образите трептят благодарение на пластичните повърхности, текстури и цветове върху които се „отпечатват“ и мълниеносно трансформират видимото в посока на метафоричното, а и на метафизичното начало. Активното образно вплитане на дигитално изображение създава ярки ефекти в кулминационни моменти, а в хода на разказа играе ролята на визуален разказвач, коментатор, усилващ акцент и често постановката използва неговите решения като усилващ образен еквивалент на ключови части от разказа (пролог, драматичен връх, епилог). Освен тези по-формални и функционално четливи употреби, образите, генерирани от креативния талант на Петко Танчев въздействат и в плана на драматичните отношения. В особено фините връзки и емоционални преживявания на персонажите, визуалният свят създава виртуална мрежа, израз на вътрешен персонален живот, поетичен мост към емоциите, страховете,

надеждите, покрусите и победите на персонажите над себе си. Публиката е сякаш съблазнена от богатото визуално преживяване. В това е и най-сериозното достойнство на авторският стил на Петко Танчев като визуално-сценичен артист – той разгръща изненадващи посоки на сценичната среда. По парадоксален начин чрез виртуалното начало той усилва мимолетното начало на театралното изкуство, и благодарение на тази удвоена невещественост се достига до сърцевината на сценичното изкуство като синтез на слово, жест и зрим образ.

Петко Танчев може да бъде причислен към авторите на ярък визуален театър, но може да бъде определен и като артист в полето на имерсивния театър. Над всичко остава театралната чувствителност чрез изразни средства, които разширяват и обогатяват измеренията на съвременната театралност. Най-авангардните технологии придават нова комуникативност на сценичната среда и влизат в комуникация с актуалната чувствителност. Особено важно е, че технологичното измерение ражда емоционално въздействие и това е едно от лицата на театралното изкуство днес.

В тези случаи важна е и изследователската активност на Петко Танчев. Книгата „Визуално програмиране. Творчески инструменти в TouchDesigner“, написана на базата на защитен дисертационен труд, има приносен характер както в теоретичен, така и в приложен аспект. Доказателство за това са и цитиранията на неговите изследователски идеи, които той предлага като знание за избистрянето на нови понятия, употребата на умения в технологията на сцената и най-вече осмислянето на възможностите за художествено въздействие и сценичен потенциал в дигиталните технологии. В академичен план тези позиции са полезни и необходими.

Петко Танчев работи успешно като преподавател в Националната художествена академия – София и в Академията за музикално и танцово изкуство - Пловдив.

Предоставените документи показват, че той изпълнява наукометричните изисквания за длъжността Доцент.

Убедена съм, че той притежава качества на творец и на педагог и с това отговаря изцяло на високите критерии за обявената конкурсна позиция.

Гласувам с ДА.

05.08.2026, София

проф. д-р Венета Дойчева

